

HEDMARK
FYLKESKommUNE
Fylkesdirektøren

Nærings- og Handelsdepartement
Postboks 8014 Dep

0030 OSLO

Deres ref.: 201003478-1/LAL

Dato: 02.02.2011

Vår ref.: Sak. nr. 10/5444-2 Ark. 037 &13
Saksbeh. Ingrid Lauvdal
tlf. 62 54 44 12 fax. 62 54 44 25

SVAR - EVALUERING AV INNOVASJON NORGE (IN) - HØRING

Nærings- og handelsdepartementet har gjennomført en evaluering av Innovasjon Norge som er på høring med høringsfrist februar 2011. Fra 01.01.2010 overtok fylkeskommunen totalt 49 % av eierskapet i selskapet. Det er naturlig at når Hedmark fylkeskommune avgir sin høringsuttalelse, så skjer det i lys av at fylkeskommunen nå er medeier i selskapet. Innovasjon Norge er Hedmark fylkeskommune sin operatør når det gjelder de direkte bedriftsrettede virkemidler. Fylkeskommunen har et svært godt samarbeid med Innovasjon Norge når det gjelder utvikling av næringsklynger/nettverk, etablereropplæring, utvikling av kommunenes næringsapparat, partnerskap for utvikling av reiselivet, for å nevne noen av samarbeidsprosjektene.

Av den grunn er det viktig at Innovasjon Norge også framover vil kunne yte god service og rådgiving over for næringslivet og samtidig være en tydelig premissleverandør overfor både regionale og statlige myndigheter når det gjelder utvikling av en dynamisk næringspolitikk. Hedmark fylkeskommune er positive til Innovasjon Norge evalueres for å skape et bedre grunnlag for å målrette virkemidler og tjenester. Slik Innovasjon Norge framstår i dag, kan det være vanskelig for bedriftene å orientere seg blant alle programmer, virkemidler og tjenester. Videre må Innovasjon Norge forholde seg til oppdragsgivere med sine oppdragsbrev både på nasjonalt og regionalt nivå. For å bidra til en mer effektiv og målrettet ressursbruk er det behov for en opprydding i virkemiddelporteføljen og en samkjøring av oppdragsgiverenes bestillinger tilselskapet. Det er viktig at en oppfølging av evalueringen innebærer en prosess rundt begge disse forhold.

Hedmark fylkeskommune er opptatt av at Innovasjon Norge fortsatt skal være en god medspiller og rådgiver overfor næringslivet. Det er viktig for selskapet å ha en proaktiv rolle overfor prosjektutvikling i bedriftene. Samtidig er det viktig at selskapet gis nok økonomisk handlingsrom til å fylle rollen som premissleverandør over for nasjonale og regionale myndigheter. Evalueringen peker på at disse rollene ikke ivaretas på en god nok måte i dag. Hedmark fylkeskommune er derfor meget bekymret for de nedskjæringer som foretas i 2011, fordi dette vil gå utover selskapets muligheter til ivareta en proaktiv rolle og til å utvikle

rollen som premissleverandør. Vi finner det også svært uheldig at det gjøres det første året den nye eierkonstellasjonen er i drift. Dette er heller ikke i tråd med de føringer Stortinget la for forvaltningsreformen.

Med basis i eieravtalen mellom NHD og fylkeskommunene ville det vært mer naturlig at eventuelle nedskjæringer i administrasjonsbevilgingen hadde kommet som en konsekvens av oppfølging av evalueringen hvor eierne på en konstruktiv måte blir enige omomstillingstiltak for å målrette og effektivisere selskapet.

Evalueringen berører ikke den nye eiersituasjonen i Innovasjon Norge og fylkeskommunenes styrkede rolle som regional utviklingsaktør og premissgiver for næringspolitikken, selv om utredningen er levert så sent som juni 2010, 6 måneder etter at den nye eierstrukturen var etablert. Det er en svakhet ved utredningen når den nye eiersituasjonen ikke berøres når det vurderes framtidig virkemiddelbruk. Når fylkeskommunen har gått inn som medeiere er det for å utøve et aktivt eierskap for å utvikle selskapet til å bli en bedre utviklingsaktør både nasjonalt og regionalt.

I Ot.prp nr. 10 (2008-2009) Om lov om endringer in forvaltningslovgivningen mv.(gjennomføring av forvaltningsreformen) er eierskapet i Innovasjon Norge omhandlet i eget kapittel – kapittel 3. Her uttales det : *Stortinget slutter seg i all hovedsak til regjeringens foreslåtte endringer i oppgaver og ansvarsfordeling knyttet til Innovasjon Norge(...)* Det skal tilrettelegges for aktivt eierskap for fylkeskommunene på alle nivå i organisasjonen til innovasjon Norge.

Utvikling av framtidige mål og endringer i selskapets organisering, virkemidler og policy er derfor en sak for alle eierne, ikke de sentrale virkemiddeleierne alene.

Hedmark fylkeskommune er tilfreds med at evalueringen viser at Innovasjon Norge bidrar til økt verdiskaping og at virkemidlene i stor grad treffer vekstbedrifter. Vi vil likevel peke på at Innovasjon Norge også har andre funksjoner, nemlig som en del av regionalpolitikken å bidra til å kompensere for markedssvikt. Dette vil føre til at den samfunnsmessige avkastningen kan bli noe mindre, men at bedrifter som mottar slik støtte kan opprettholde sin produksjon og lønnsomhet og således bidra til utvikling av konkurransedyktige lokalsamfunn. Det er svært viktige at det regionalpolitiske oppdraget kommer tydelig fram i selskapets policy.

Evalueringens fokus på innovasjonsvirkemidlene er bra, men det er en rekke institusjoner som har ansvar for implementering av innovasjonspolitikken både nasjonalt og regionalt. Når evalueringen setter fokus på at prosjekter i sentrale strøk av landet har et høyere innovasjonspotensial enn regionale prosjekt, og at større andel av midlene burde anvendes der, er det en underkommunisering av innovasjon Norges regionale oppdrag. Man underslår også at Forskningsrådets virkemidler stort sett anvendes i sentrale strøk. Til eksempel ligger Hedmark nesten nederst på statistikken som viser hvordan næringslivet i det enkelte fylke klarer å utnytte FoU virkemidler. Hedmark fylkeskommune er derfor sterkt uenig i at man vrir innovasjonsvirkemidlene for Innovasjons Norge mer mot sentrale strøk.

Vi er imidlertid enig i at vurderingskriteriene for innovasjonshøyde skal være like over hele landet. Men vi mener at det er behov for innovasjonsvirkemidler som har et regionalt nedslagsfelt, dvs. at det i forhold til bedriftstetthet er noe større tilgang på midler regionalt enn nasjonalt. Dette har ikke minst sammenheng med annen tilgang på midler til innovasjon sentralt.

Næringsutvikling på regionale premisser kan ikke alltid måles i innovasjonshøyde. Det handler like mye om å ta i bruk regionale ressurser i verdiskaping. Hedmark er et fylke hvor i stor grad næringsstrukturen gjenspeiler at vi er et stort landbruksfylke. Det er derfor viktig og nyttig å videre utvikle det eksisterende næringslivet framfor i for stor grad å satse på utvikling av helt nye næringer. Gjennom Innovasjon Norges virkemidler, ordninger som VRI programmet, regionale forskningsfond samt utvikling av et effektivt innovasjonssystem er det et sterkt fokus på å øke innovasjonsgraden i både det eksisterende næringsliv, men også nyetableringer i Hedmark.

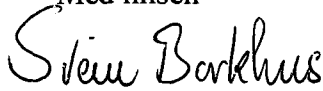
Det regionale oppdraget til Innovasjon Norge er en balansegang mellom å arbeide for stor innovasjonshøyde i prosjekter samtidig som virkemidlene er innrettet mot å kompensere for markedssvikt og avstandsulemper. Det ligger klart i Kommunal- og regionaldepartementets føringer for forvaltningsreformen i St.meld. nr 25 (2008-2009) Lokal vekstkraft og framtidstru, at fylkeskommunene og innovasjon Norge skal legge stor vekt på regionale forutsetninger i utformingen av policy og virkemidler for FoU og næringsutvikling:

”Innovasjonspolitikken har som mål å styrkje den nasjonale og regionale evna til innovasjon slik at innsatsen medverkar til størst mogleg samla verdiskaping for norsk økonomi. Regjeringa legg i distrikts- og regionalpolitikken til grunn at innsatsen skal stimulere til innovasjon og verdiskaping i heile landet, men at busetjingsmålet og målet om likeverdige levekår i heile landet gjer at andre omsyn også vert lagt til grunn i den distrikts- og regionalpolitiske innsatsen. Fylkeskommunane har gjennom forvaltningsreforma fått ei sterkare rolle både i den nasjonale og i den regionale FOU- og næringspolitikken. Det gjer at dei betre kan tilpasse verkemiddelbruken og den samla offentlege innsatsen til å møte dei regionale utfordringane.”

Innovasjonsvirkemidlene må derfor tilpasses de regionale forholdene, noe som gir ulik innovasjonshøyde for prosjekter avhengig av regionale forutsetninger.

Hedmark fylkeskommune støtter ikke forslaget om å legge forvaltningen av BU-midlene utenfor Innovasjon Norge. Det bryter etter vårt syn med hele prinsippet om et ”en dørs virkemiddelapparat. Landbruk er en næring på lik linje med andre næringer og av den grunn er det viktig at BU midlene fortsatt blir en integrert del av øvrige virkemidler og programmer. Selv om innovasjonshøyden for mange BU prosjekter ikke er stor, er den samlede virkningen av BU midlene stor ved at investeringsprosjekter (både i utstyr og kompetanse) i landbruksnæringen over tid gir en teknologisk framgang. Dette påvirker næringens innovasjonsevne og produksjonseffektivitet og bidrar sterkt til en mer effektiv næring.

Hedmark fylkeskommune vil understreke betydningen av at man nå fokuserer på å bygge opp Innovasjon Norge til å bli en effektiv medspiller til næringslivet i den enkelte region gjennom god rådgiving, målrettede virkemidler og effektiv saksbehandling. Samtidig må Innovasjon Norge få muligheter til å bli en mer integrert partner og premissleverandør i utvikling av nasjonal og regional næringspolitikk. Det er viktig å ha fokus på den videre kompetanseoppbygging i selskapet etter nedskjæringer i 2011.

Med hilsen

Svein Borkhus
Fylkesrådsleder